

Rada Gminy Nozdrzec

za pośrednictwem Przewodniczącego Rady Gminy

Skarżący:

URZĄD GMINY NOZDRZEC
SEKRETARIAT

2026 -08- 03

Nr 4238/26
znak sprawy
podpis

Skarga na działalność Wójta Gminy Nozdrzec

Działając na podstawie art. 227 oraz art. 229 pkt 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, wnoszę skargę na działalność Wójta Gminy Nozdrzec polegającą na wieloletnim, trwającym od 2018 r., zaniechaniu zapewnienia Radzie Gminy urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych, mimo jednoznacznego obowiązku wynikającego z art. 14 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Wnoszę o:

1. uznanie skargi za zasadną;
2. stwierdzenie, że zaniechanie Wójta narusza ustawowy standard jawności działania organów gminy;
3. zobowiązanie Wójta do niezwłocznego zapewnienia systemu elektronicznego do głosowań jawnych;
4. zobowiązanie Wójta do przedstawienia Radzie pełnej informacji o przyczynach wieloletniego niewykonania obowiązku ustawowego zapewnienia systemu do głosowania, w tym o działaniach finansowych, organizacyjnych i zamówieniowych podejmowanych od 2018 r.;
5. skierowanie sprawy do komisji rewizyjnej celem zbadania przyczyn i zakresu zaniechania.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 11b ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy oraz dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy. Prawo to nie ma charakteru pozornego ani czysto deklaratoryjnego; jego istotą jest realna możliwość społecznej kontroli działania organów gminy, w tym kontroli sposobu głosowania radnych przy podejmowaniu uchwał.

Art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że uchwały rady gminy zapadają w głosowaniu jawnym, a głosowania jawne na sesjach rady odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych. Jest to obowiązek ustawowy o charakterze bezwzględny, a nie fakultatywna

możliwość organizacyjna. Wyjątek w postaci głosowania imiennego dotyczy wyłącznie sytuacji, gdy przeprowadzenie głosowania w sposób określony ustawą nie jest możliwe z przyczyn technicznych.

Obowiązek zapewnienia głosowań jawnych za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu wszystkich głosowań radnych obowiązuje od 2018 r. i nie ma zatem charakteru uznaniowego. Przepis ten nie pozostawia gminie swobody w ocenie, czy system należy wdrożyć, lecz nakłada bezwzględny obowiązek jego zapewnienia jako element prawidłowego funkcjonowania rady. Głosowanie imienne może być stosowane wyłącznie wyjątkowo, gdy zastosowanie systemu w czasie sesji nie jest możliwe z przyczyn technicznych, a nie jako trwały substytut niewykonanej powinności ustawowej.

Z pisma Wojewody Podkarpackiego, który stanowi załącznik do skargi, wynika jednoznacznie, że Rada Gminy Nozdrzec od 2018 roku nie posiadała wymaganych urządzeń, a odpowiedzialność za zapewnienie infrastruktury technicznej spoczywa na Wójcie jako organie wykonawczym dysponującym budżetem gminy i prowadzącym postępowania zakupowe. Oznacza to, że wieloletni brak systemu nie jest neutralnym „opóźnieniem organizacyjnym”, lecz skutkiem trwałego, rażąco uporczywego niewykonania obowiązku ustawowego przez organ odpowiedzialny za organizację i zaplecze techniczne pracy rady.

Taki stan rzeczy godzi w zasadę jawności działania organów gminy. Art. 11b ustawy o samorządzie gminnym stanowi, że działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady i dostępu do dokumentów publicznych. Jawność ta nie może być sprowadzona wyłącznie do formalnego otwarcia sesji; musi obejmować realną możliwość poznania sposobu głosowania poszczególnych radnych i kontroli podejmowanych rozstrzygnięć.

W praktyce brak systemu oznacza ograniczenie społecznej kontroli nad działaniem rady, a więc osłabienie konstytucyjnego prawa do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej. Jeżeli przez lata nie zapewniono narzędzia, które ustawa nakazuje stosować, to nie mamy do czynienia z drobną nieprawidłowością, lecz z uporczywym niewykonywaniem obowiązku ustawowego, którego skutkiem jest realne uszczuplenie jawności samorządowego procesu decyzyjnego.

Nie sposób też zaakceptować argumentu, że fakt podejmowania późniejszych działań zakupowych, które nie doprowadziły do wdrożenia systemu, sam w sobie usuwa naruszenie. Obowiązek ustawowy powinien być wykonany terminowo, a nie dopiero po wielu latach i po interwencji skargowej. Jeżeli wójt nie doprowadził do wdrożenia rozwiązania wymaganego przez ustawę, to ponosi odpowiedzialność za stan niezgodny z prawem, który trwał przez cały ten okres czyli od 2018 roku.

Długotrwałe niewdrożenie systemu głosowań elektronicznych nie może być kwalifikowane jako zwykłe opóźnienie organizacyjne. Jest to utrwalone zaniechanie wykonania obowiązku ustawowego, które narusza jawność działania organów gminy oraz ogranicza prawo mieszkańców do uzyskiwania informacji o sposobie podejmowania rozstrzygnięć przez radę.

Wobec powyższego wnoszę jak na wstępie.

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15, 35-959 Rzeszów

P-II.1410.11.2026

Rzeszów, 2026-07-31

Pan

Zawiadomienie o sposobie załatwienia skargi

Działając na podstawie art. 237 § 3 i art. 238 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691 z późn.zm.) w związku z Pana skargą z dnia 03.07.2026r. na Radę Gminy Nozdrzec dotyczącą niezgodnego z prawem sposobu przeprowadzenia głosowań przez Radę Gminy Nozdrzec

zawiadamiam

o uznaniu skargi za bezzasadną.

Uzasadnienie

Pan złożył do Wojewody Podkarpackiego skargę na sposób prowadzenia głosowań podczas sesji Rady Gminy Nozdrzec który, jego zdaniem, jest niezgodny z przepisami Statutu Gminy Nozdrzec i ustawą o samorządzie gminnym. Skarżący podnosi, że zamiast użycia systemu do rejestracji głosów, od razu przeprowadza się głosowanie imienne dla wszystkich radnych, bez wcześniejszego stwierdzenia braku możliwości technicznych lub awarii systemu. W przypadku głosowań proceduralnych stosuje się głosowanie poprzez podniesienie ręki, bez utrwalonego imiennego wyniku głosowania podczas sesji. Taki sposób prowadzenia głosowań ma charakter stały i powtarzalny, a nie incydentalny.

Zgodnie z treścią art. 229 pkt 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, jeżeli przepisy szczególne nie określają innych organów właściwych do rozpatrywania skarg, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań rady gminy jest wojewoda.

Pismem z dnia 14 lipca 2026r. Przewodniczący Rady Gminy Nozdrzec poinformował Wojewodę Podkarpackiego, że ograniczenia budżetowe gminy nie pozwoliły na niezwłoczne pozyskanie niezbędnego systemu i urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych. Dopiero pozyskanie finansowania zewnętrznego doprowadziło do objęcia planem zakupów nabycie takiego systemu, który został objęty przedmiotem zamówienia w ramach projektu „Platforma e-usług publicznych w Gminie Nozdrzec”.

W piśmie z dnia 14 lipca 2026r. przedstawiono harmonogram dotychczas podjętych w tym zakresie działań od 1.01.2024r. W dniu 3 lipca 2026r. z uwagi na odrzucenie jedynej oferty Gmina unieważniła postępowania na podstawie art.255 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zapewniono także, że Gmina podejmuje działania zmierzające do wdrożenia systemu głosowania wynikającego z przepisów ustawy o samorządzie gminnym, a opóźnienie w tym zakresie jest wyłącznie wynikiem braku możliwości zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób umożliwiający jego udzielenie.

Skarga złożona do Wojewody Podkarpackiego została zakwalifikowana jako skarga na działalność Rady Gminy Nozdrzec, gdyż dotyczyła sposobu prowadzenia głosowania przez Przewodniczącą Rady, które zdaniem skarżącego stanowi trwałe odstępstwo od ustawowego modelu głosowania jawnego, oraz nie zawiera formalnego uzasadnienia braku stosowania systemu elektronicznego. Skarga zawiera także podstawę prawną – art.227 i art.229 pkt 2 ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego. Podane okoliczności dały podstawę do przyjęcia przez organ nadzoru, że system i urządzenia elektroniczne zostały udostępnione do użytku Radzie, przy czym nie były stosowane w procedurze głosowań na sesji Rady.

W toku prowadzonego postępowania skargowego okazało się jednak, że Rada Gminy w ogóle nie posiada takich urządzeń, pomimo takiego ustawowego obowiązku.

Należy bowiem przypomnieć, że w dniu 31 stycznia 2018 r. (z kilkoma wyjątkami) weszła w życie ustawa z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U z 2018 r. poz. 130), która w art. 1 wprowadziła zmiany do ustawy o samorządzie gminnym, o następującej treści:

"2. Głosowania jawne na sesjach rady odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych.

3. W przypadku gdy przeprowadzenie głosowania w sposób określony w ust. 2 nie jest możliwe z przyczyn technicznych przeprowadza się głosowanie imienne.

4. Imienne wykazy głosowań radnych podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty na obszarze gminy."

A zatem na organy gminy od 31.12.2018r. zostały nałożone nowe obowiązki związane ze sposobem głosowania rady gminy. Nadal utrzymano zasadę jawności głosowania w radzie. Dodano jednak obowiązek przeprowadzania tego głosowania za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych.

Tym niemniej należy podkreślić, że obowiązek zapewnienia odpowiednich warunków organizacyjno- technicznych do pracy rady gminy spoczywa na organie wykonawczym. Wójt jest wyłącznym dysponentem budżetu gminy, co oznacza, że odpowiada za jego wykonanie, gospodaruje środkami finansowymi i zaciąga zobowiązania (art.30 ust.4 u.s.g.) Wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz (art.31 u.s.g.). W szczególności Wójt prowadzi postępowanie na podstawie ustawy o zamówieniach publicznych oraz zawiera umowy cywilnoprawne. Kompetencji tych nie mają natomiast radni, w tym przewodniczący rady gminy.

Przewodniczący rady gminy powinien zapewniać realizację ustrojowej kompetencji rady gminy jako organu stanowiącego i kontrolnego w gminie. Ustawa o samorządzie gminnym stanowi, że zadaniem przewodniczącego jest wyłącznie organizowanie pracy rady oraz prowadzenie obrad rady. Oznacza to, że do zadań przewodniczącego należy kierowanie pracami rady. Brak jest podstaw do zajmowania się sprawami administracyjnymi gminy, które należą do wójta.

Zgodnie z ustawowymi kompetencjami, rada gminy kontroluje działalność wójta, gminnych jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych gminy. W tym celu powołuje komisję rewizyjną. Ponadto, zgodnie z art. 229 pkt 3 k.p.a. rada gminy jest organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności wójta gminy.

Uwzględniając powyżej przedstawiony podział kompetencji pomiędzy organem wykonawczym a stanowiącym, należy uznać, że organem odpowiedzialnym za wdrożenie

przepisów obowiązujących od 2018r. w zakresie udostępnienia Radzie Gminy do użytku urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań jest Wójt Gminy Nozdrzec.

Zgodnie ze wskazanym w skardze art. 229 pkt 2 kpa, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności organów wykonawczych jednostek samorządu terytorialnego oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych w sprawach należących do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej - wojewoda lub organ wyższego stopnia.

Powyższy przepis nie znajduje zastosowania w niniejszej sprawie, gdyż zadania z zakresu organizacji pracy organów gminy nie należą do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, tylko do zakresu zadań własnych gminy.

Należy uznać że doszło do naruszenia przepisu art.24 ust.2 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, iż głosowania jawne na sesjach rady odbywają się za pomocą urządzeń umożliwiających sporządzenie i utrwalenie imiennego wykazu głosowań radnych. Jednakże biorąc pod uwagę, że to Wójt Gminy Nozdrzec, a nie Rada Gminy jest organem odpowiedzialnym za dostosowanie infrastruktury technicznej, zapewniającej Radzie Gminy przeprowadzenie głosowań zgodnie z wymogami ustawowymi, należy uznać skargę na Radę Gminy Nozdrzec za bezzasadną.

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

**Monika Barszcz- Chodkowska
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU**

Pouczenie

W przypadku gdy ponowi Pan skargę w przedmiotowej sprawie bez wskazania nowych okoliczności, Wojewoda Podkarpacki – działając zgodnie z art. 239 k.p.a. – może podtrzymać swoje stanowisko zawarte w niniejszym zawiadomieniu z odpowiednią adnotacją w aktach sprawy, bez zawiadamiania Pana.

Skarga w rozumieniu art. 227 k.p.a. załatwiana jest w samodzielny, jednoinstancyjny postępowaniu uproszczonym, które kończy się zawiadomieniem o sposobie jej załatwienia. Zawiadomienie to ma charakter czynności materialno-technicznej, a nie rozstrzygnięcia prawnego. Skarżącemu nie przysługuje więc prawo zaskarżania niesatysfakcjonującej go odpowiedzi w trybie postępowania odwoławczego lub sądowoadministracyjnego. Jeżeli skarżący jest niezadowolony ze sposobu załatwienia skargi przez organ, może złożyć skargę na ten organ – zgodnie z art. 229 k.p.a. Działania organów administracji publicznej prowadzone w ramach postępowania skargowego nie podlegają kontroli sądów administracyjnych.

Załącznik: klauzula informacyjna

